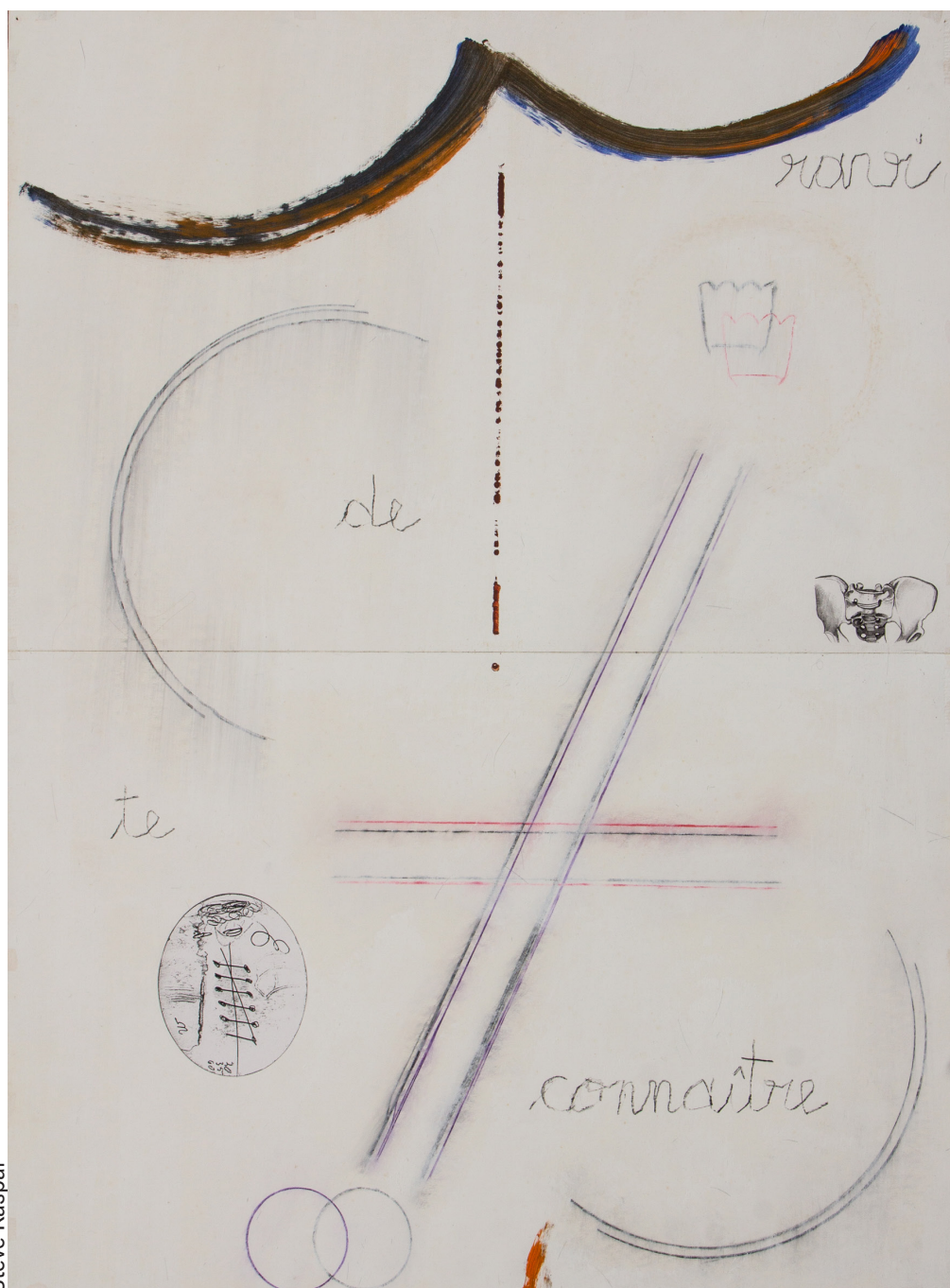

Ravi de te connaître
Schenkingen aan het Museum
14.06 > 16.08.26

Steve Kaspar

- Marianne Berenhaut
Maurice Blaussyld
Dirk Braeckman
Raoul De Keyser
Ronny Delrue
Marlene Dumas
Lionel Estève
Bernard Gaube
Paul den Hollander
Kim Jones
Steve Kaspar
Barbara et Michael Leisgen
Mark Manders
Fausto Melotti
Éric Poitevin
José María Sicilia
Luc Tuymans
James Welling

Presentatie van de tentoonstelling

Sinds zijn oprichting heeft het MACS mogen genieten van de generositeit van kunstenaars, verzamelaars en galeries die werken als schenking aangeboden hebben aan de verwervingscommissie. Op die manier is de collectie gegroeid tot een honderdtal stukken. Door bepaalde schenkingen konden ensembles van werken die aangekocht zijn door de Fédération Wallonie-Bruxelles, vervolledigd worden. Dankzij andere schenkingen zijn stukken toegevoegd die het museum vooraf getoond, en in bepaalde gevallen geproduceerd, heeft. Het geheel, dat de diversiteit aan disciplines binnen de collectie weerspiegelt, geeft vooral blijk van de thema's en dialectieken die sterk aanwezig zijn in de hedendaagse kunst: het collectieve/ individuele geheugen, het sociale/persoonlijke lichaam, het natuurlijke/ mentale landschap. In de tentoonstelling *Ravi de te connaître*, die in het teken staat van de 'productieve aandoeningen' (volgens de affectenleer van Spinoza), kan de bezoeker een deel van de collectie ontdekken via een selectie aan werken. De tentoonstelling is zorgvuldig ingedeeld op basis van de affiniteit tussen de werken. Het is ook een gelegenheid om alle betrokkenen te bedanken die, door hun schenkingen, bijgedragen hebben aan de rijke collectie van het museum.

Met werken van: Marianne Berenhaut, Maurice Blaussyld, Dirk Braeckman, Raoul De Keyser, Ronny Delrue, Marlene Dumas, Lionel Estève, Bernard Gaube, Paul den Hollander, Kim Jones, Steve Kaspar, Barbara et Michael Leisgen, Mark Manders, Fausto Melotti, Éric Poitevin, José María Sicilia, Luc Tuymans, James Welling.

Luc Tuymans

n. d.

17.214.

01.06.2004,

De kunstenaars

Marianne Berenhaut

Marianne Berenhaut (Brussel, België, 1934) is een Belgische beeldhouwer, tekenaar en beeldend kunstenaar. Als kind overleefde ze – door onder te duiken – de Holocaust, die haar ouders en een van haar broers het leven kostte. Al in de jaren zeventig drukten de zachte en verzadigde lichamen van haar *Poupées-poubelles*, tussen humor en tragedie, een beproefde en veerkrachtige vrouwelijkheid uit. Deze installatie maakt deel uit van de serie *Vie privée*, gemaakt tussen 1980 en 2000. Deze objects trouvés, gevonden door de kunstenaar, zijn een ware archeologie van het dagelijks leven en imponeren ons met hun grote evocatieve kracht. Hier plaatst ze een kinderwagen uit de jaren veertig op een ladder die doet denken aan rails, en combineert ze die met een treindienstregeling en een zwart-witfoto van een vrouw. Samen drukken deze eenvoudige, rigoureus geplaatste objecten ontbering (privacy), de afwezigheid veroorzaakt door oorlog en de absurditeit van een onherroepelijk ingeslagen weg uit.

Maurice Blaussyld

In het oeuvre van Maurice Blaussyld (Calais, Frankrijk, 1960) blijft de vorm mysterieus. Die vorm is nooit echt door de kunstenaar zelf gemaakt, maar wordt enkel door hem herkend en aan ons geopenbaard. De kunstenaar herkent 'objecten' waarin de aanwezigheid van het Zijn wordt gereïncarneerd, via een paranormaal proces. Maurice Blaussyld ontdekt zichzelf van elke vorm van ijdelheid en beschouwt elk van zijn werken, ongeacht het medium, als een 'offer', een handeling zonder de trots van de schepper, van zijn ego. In dit 'stilleven' herinnert de schedel ons aan de eindigheid van alles en ook aan het rituele offer van het vlees op de tafel van een altaar. De verf, waarvan de bestanddelen (lijnolie, terpentijn) verzegeld zijn in potten, is nog in de maak. Door deze kunst, doordrenkt met een vorm van 'mystieke materialiteit', bestaan beelden al vóór ons en overleven ze ons, als archetypen.

Dirk Braeckman

Dirk Braeckman (Eeklo, België, 1958) woont en werkt in Gent. Hoewel zijn zwart-witfoto's eenvoudige onderwerpen tonen, bevatten ze toch eigenaardigheden. Het zwart verbergt de kleuren, waardoor je de dingen kan suggereren in plaats van ze te tonen. Het korrelige en levendige aspect van zijn grote formaten maakt deel uit van een picturale benadering die doet denken aan de primaire roeping van de kunstenaar. Hij herwerkt de materialiteit van de prent door te schilderen, chemicaliën te gebruiken, te snijden en opnieuw te fotograferen. Er is geen documentair doel in dit fragment van een entomologische plaat, waarvan noch de exemplaren noch de labels van elkaar kunnen worden onderscheiden. Voor een achtergrond van meerdere grijstinten lijken de zwarte kevers te zweven en zichzelf te verliezen in het picturale van het grijs. Zonder expliciete verwijzingen naar tijd, plaats, situatie of schaal wordt de kijker uitgenodigd om een intrigerend werk te interpreteren dat open blijft.

Raoul De Keyser

Raoul De Keyser (Deinze, België, 1930-2012), aanvankelijk kunstjournalist, begon op 33-jarige leeftijd te schilderen. Zijn creatie is niet lineair en bevat soms oudere werken. Zijn series, met grote stilistische variatie, ontsnappen

Marlene Dumas

aan de tweedeling tussen het abstracte en het figuratieve. In 1980 maakte de kunstenaar, die aanvankelijk geïnspireerd was door minimalisme en popart, een belangrijke wijziging: sindsdien creëerde hij iconografische motieven (witgekalkte lijnen, hoekige vormen) en experimenteerde hij met verschillende technieken en een breed kleurenpalet. Eind jaren tachtig waren de vormen meer gespannen, afgebakend en duidelijker onderscheiden. In deze 'monochroom' van 1990 dringt de okeroranje kleur vaag door in de marges van het doek, als roest. Die kleur maakt ook fijne groeven in de onbepaalde beeldruimte, die vooral gedomineerd is door blauw, en creëert een intens lichtcontrast.

Ronny Delrue

Ronny Delrue (Heestert, België, 1957) maakt schilderijen en tekeningen. Zijn tekeningen zijn een essentiële praktijk in zijn werk, een laboratorium van ideeën dat lijkt op een dagboek. Zijn werk wordt geleid door de spontane en energieke reflectie van het moment, door een emotie, en elke titel komt neer op de plaats, datum en tijd van de 'geboorte' ervan. Door een intellectuele benadering, een mentaal proces, streeft de kunstenaar naar de zuiverheid en de essentie van de dingen. Om de visuele inflatie van de 'herseners' tegen te gaan, verwijderd hij concrete en esthetische elementen uit het beeld en gebruikt hij een beperkt kleurenpalet. Zijn portretten van de geest drukken de angst uit voor geheugenverlies, de ontbinding van de hersenen, de verstening van het hoofd.

Marlene Dumas

Marlene Dumas (Kaapstad, Afrika, 1953) schildert, maakt collages en tekent in Amsterdam. Haar jeugd, die ze heeft doorgebracht in Zuid-Afrika tijdens het apartheidsregime, vormde de politieke basis van een oeuvre dat gemeenschapsidentiteiten en hun representatie in vraag stelt. Haar portretten van meerdere typologieën omvatten de hele mensheid in een subversieve maatschappelijke en esthetische kritiek. De kunstenaar heeft altijd fantasiebeelden van verlangen in vraag gesteld. De gewassen inkt en aquarellen van deze serie *Pin-up*, hier getransponeerd naar lithografieën, zijn geïnspireerd op gevonden beelden en polaroid-beelden die zijn genomen in een Amsterdamse club. Dubbelzinnige figuren komen tevoorschijn, tegelijk sterk en fragiel, vluchtig en duister, aantrekkelijk en giftig. Kronkelende lijnen maken hen eindeloos. Het oog wordt ondeugend aangetrokken door de lijn bronzen poeder die het kruis, de ogen en de mond van de dansende slangenmens benadrukt.

Lionel Estève

Lionel Estève (Lyon, Frankrijk, 1967) woont en werkt in Brussel. De beeldhouwer geeft de voorkeur aan eenvoudige materialen en primitieve technieken. Hij experimenteert voortdurend met nieuwe materialen, gedreven door de behoefte om te werken met wat er in zijn omgeving beschikbaar is. Zijn tentoonstelling van glasplaten in het Glasmuseum op de site van Bois du Cazier in Charleroi bracht hem op het idee om sculpturen te maken die verbonden zijn met de geschiedenis van deze voormalige steenkoolmijn. In dit museum raakt de kunstenaar onder de indruk van de 'bousillés', werken die de arbeiders maakten tijdens hun pauzes met restjes glas. Dat deden ze niet alleen voor hun plezier, maar ook om hun knowhow te claimen, wat contrasteert met hun lange, repetitieve werk. Als herinnering aan de plaats bewerkt de kunstenaar stukken steenkool met de hand om er vier mijnwerkers van te maken. Ze staan samen in een cirkel, om – zo lijkt het – hun eisen te bespreken en mee te delen.

Paul den Hollander

Bernard Gaube

Bernard Gaube (Kisantu, DRC, 1952) is autodidact en begon zijn carrière als schilder in 1982, nadat hij keramiek had beoefend. Zijn uitgestrekte, polymorfe en seriële werk omvat ook video's, digitale tekeningen en teksten. De kunstenaar stelt voortdurend zijn praktijk als schilder in vraag, ontdekt en experimenteert. Hij schildert zowel variaties op oude modellen als talrijke zelfportretten. Met de theoretici van de moderne kunst in gedachten legde hij zichzelf de beperkingen van meetkunde en harmonie op, zoals de menselijke maten bij Le Corbusier of de gulden snede. Dat laatste is toegepast in deze serie, getiteld *L'espace 1,2,3*. Het abstracte karakter van dit doek moet genuanceerd worden. De onafgewerkte vormen, de schaarse kleuren en de constructie zonder perspectief vormen toch een landschap, de oefening bij uitstek 'van een schilderij'. Vrij en gelukkig.

Paul den Hollander

Paul Den Hollander (Breda, Nederland, 1950) begon zijn carrière als fotograaf met de alledaagse momentopnames, grotendeels buiten beeld, uit de reeks *Moments in Time* (1980). Zijn werk richt zich ook op architectuur en de natuurlijke omgeving. Met zijn passie voor botanica maakte hij een zwart-witserie over tuinen en terraria (1982-84). In die serie staat de steen, als onveranderlijk element, ten dienste van een uitgestrekte vegetatie. Nog voor hij interesse kreeg in de *Paysages miniers* (Mining areas) in België en Noord-Frankrijk (1989-1991) legde hij in *Les Pyramides du Nord* de sporen vast van een vervlogen industriële activiteit. De corrupte en vervormde elementen, met een hoge tonale kwaliteit en dito materiaaleffecten, zijn zorgvuldig gekaderd. Het abstracte oog van de fotograaf componeert met vlekken en stromen, organiseert repetitieve patronen, legt de 'mise en abyme' van rechthoeken en vierkanten op witte en zwarte achtergronden vast.

Kim Jones

Kim Jones (San Bernardino, VS, 1944) maakt tekeningen, mailkunst, beeldhouwkunst, installaties en buitengewone performances. Tijdens de lange ziekte die zijn jeugd kenmerkte, begon de kunstenaar met zijn nauwgezette en labyrintische 'oorlogstekeningen'. De Vietnamoorlog, waarin hij post bezorgde, schetste ongetwijfeld de contouren van zijn praktijk, die gebaseerd is op beproeving, dood, reuk en trajecten. Kunstenaars als Eva Hesse, Bruce Nauman en Edward Kienholz zijn ook een belangrijke bron van inspiratie. Halverwege de jaren zeventig wordt hij *Mudman*, een met modder bedekt alter ego dat een nylon masker draagt en een opvallende structuur van takken, draden en stof op zijn rug heeft. Met dezelfde materialen verbindt hij zijn Poupées aan verontrustende exoskeletten. Deze driehoofdige figuur doet misschien denken aan Hecuba, godin van kruispunten en poorten, inclusief die naar het hiernamaals en de onderwereld.

Steve Kaspar

Steve Kaspar (Luxemburg, 1952-2020) begon zijn carrière als performer, componist van elektro-akoestische muziek, klankdichter en schilder. Van 1989 tot 1997 wijdde hij zich aan cycli van tekeningen, waaronder *Génération* (1992-1997). De kunstenaar legde zich vervolgens volledig toe op geluidscomposities en video en keerde zo terug naar zijn eerste opleiding aan het Neues Musiktheater in Keulen, onder leiding van Mauricio Kagel. Steve Kaspars subtiele en fragiele kunst vertaalt een poëtische reis. Het

Barbara en Michael Leisgen

tekenblad bevat vanalles: vormen, videofotogrammen, tekstfragmenten, afdrukken, schuren, vlekken, een experiment. De weinige tekens, het samenballende aspect van de vormen en zijn lapidaire en onhandige schrijfstijl maken deel uit van een esoterische taal in deze ‘muziek van het onuitgesprokene’ die schatplichtig is aan Vladimir Jankélévitch.

Barbara en Michael Leisgen

Barbara (1940, Gengenbach, Duitsland - 2017, Aken, Duitsland) en Michael (1944, Spital am Pyhrn, Oostenrijk) Leisgen startten begin jaren zeventig de emblematische zwart-witserie *Paysage mimétique* en *Mimesis*. Barbara meet haar lichaam door een eenvoudige en open natuurlijke omgeving na te bootsen. Centraal in het beeld eigent Barbara, in een symbolisch, primitief en speels gebaar, de natuurlijke elementen toe, die ze verdubbelt, omarmt, omsingelt en ontvangt. Het medium fotografie en het wegvallen van perspectief maken deze intieme, hechte en barmhartige relatie met de natuurkrachten mogelijk. Barbara's lichaam en het licht schrijven een magisch scenario in een vluchtige handeling. Deze poëtische odes aan de natuur waren geïnspireerd op Caspar David Friedrichs *Frau in der Morgensonne* (1818), waarop een vrouw, die van achteren wordt gezien, haar armen uitstrekt om zich het licht toe te eigenen.

Mark Manders

Sinds 1986 ontwikkelt Mark Manders (Volkel, Nederland, 1968) in zijn praktijk het concept van ‘Zelfportret als Gebouw’, een denkbeeldig gebouw met meerdere kamers en meubelstukken dat voortdurend in opbouw is. Schilderijen, tekeningen, sculpturen, installaties, teksten en publicaties componeren deze opstellingen, alsof het de woorden zijn in een zin die vatbaar is voor interpretatie. Op een houten dwarsbalk verwijzen deze fragmentarische torso en het steenachtige materiaal naar een verre geschiedenis. De geïdealiseerde figuur, geassocieerd met hedendaagse meubelstukken, stelt vragen bij de mogelijke verbanden tussen deze gecombineerde sculpturale vormen. Kwetsbaar en zwevend geeft het werk het gevoel verlaten te zijn, op mysterieuze wijze onvoltooid achtergelaten door het vertrek van de kunstenaar, typerend voor de denkwijze van Mark Manders' afzonderlijke *persona*.

Fausto Melotti

Fausto Melotti (Rovereto, Italië, 1901 – Milaan, Italië, 1986) is beeldhouwer, schilder, tekenaar, keramist, musicus, ingenieur en dichter. Zijn werk als beeldhouwer pendelt voortdurend tussen het figuratieve en het abstracte. Vanaf het einde van de jaren veertig ontvouwde de kunstenaar de droomwereld van zijn *Teatrini*, verfijnde terracotta en metalen tafereelen. De kamers van deze nauwkeurige plekken bevatten figuren en schematische objecten in klei of gips die een sculpturaal verhaal in de ruimte schrijven. Drie biddende beeldjes staan in deze *Clausura* of omheining, een gemeenschappelijke religieuze ruimte die gescheiden is van de buitenwereld en die meditatie stimuleert. Dit kleine mystieke theater, in witte Maria-kleuren met blauwe omranding, herbergt de werken en mysteries van die tijd. Deze intieme en precaire plek en haar eenvoudige materialen stralen een zekere melancholische poëzie uit.

Éric Poitevin

Éric Poitevin (Longuyon, Frankrijk, 1961) fotografeert en componeert uitgebreid fragiele portretten, bedreigde landschappen en stillevens

James Welling

in een visioen dat ons verwart. Deze afbeelding behoort tot de serie *Chevreuil*s uit 1992-1993 waarmee de kunstenaar internationaal bekend is geworden. Het is een herwerking van het jachtstilleven, een picturaal subgenre dat in de zeventiende eeuw zeer populair was. De eenvoudige en nauwgezette compositie, zonder trucage of decor, focust op het dier dat zojuist is overleden. Het dier is in close-up genomen en bevindt zich voor een diepzwarte achtergrond. Deze illusionistische, bijna picturale strategie geeft de indruk van materialiteit, een paradoxaal effect van uiterlijk en leven. De natuurlijke grootsheid van het onderwerp en de delicate chromatiek van het beeld dragen bij aan het verontrustende effect van dit werk, dat blijk geeft van een ambigue temporaliteit en een sterke plastische kracht.

José María Sicilia

José María Sicilia (Madrid, Spanje, 1954) woont en werkt op Mallorca. In de jaren negentig creëerde de kunstenaar, in een poëtische en formele zoektocht naar de materialiteit van het object, een nieuwe drager voor zijn schilderijen. Op dunne lagen warme, witte, vloeibare bijenwas die in een houten frame zijn gegoten, brengt hij olieverf aan. Het resultaat is altijd onvoorspelbaar. De transparantie van dit levende materiaal en de glazuren maken een enkel- en meervoudig lichtspel mogelijk, iets wat sindsdien centraal staat in zijn picturaal onderzoek. In deze serie, getiteld *La luz que se apaga*, verschijnen of verdwijnen de intens rode bloemen met een zeer zwart binnenste in een immateriële ruimte. De monumentale bloemen, oogverblindend en fragiel, nemen het hele representatieve veld in en belichamen de hele natuur, in haar kracht van leven en dood.

Luc Tuymans

In de jaren tachtig gaf Luc Tuymans (Mortsel, België, 1958) de figuratieve schilderkunst opnieuw een belangrijke plaats en inspireerde hij een hele generatie kunstenaars. In zijn schilderkunst van geschiedenis en herinnering haalt hij zijn modellen uit archiefbeelden die hij vervaagt en overbelicht, om ze beter te revitaliseren. Voor deze opdracht voor het MACS liet de kunstenaar zich inspireren door een afbeelding uit een Super 8-film die hij in de jaren tachtig bij het panorama van de Slag bij Waterloo maakte. Je zoekt er vergeefs naar de personages uit de legende van Sint-Joris. De heilige, de draak en de prinses zijn vervangen door de blauwgrijze penseelstreken van een onpeilbare omvang. De toeschouwers, van achteren gezien, zijn getuige van het bloedige christelijke drama en zijn gereduceerd tot vijf spookachtige silhouetten. De oude legende beschuldigt hen van lafheid. Zou de hedendaagse toeschouwer walgen, gealarmeerd of gehypnotiseerd zijn door zo'n schouwspel?

James Welling

James Welling (Hartford, VS, 1951) onderzoekt de 'zijnstoestanden' die door fotografische beelden worden veroorzaakt. De foto's uit de serie *Cento*, genomen in Griekenland en Italië, bevatten – zoals de Latijnse naam al suggereert – fragmenten die zijn geleend uit oude werken. De fotograaf hanteerde het proces van collotypie, dat in de negentiende eeuw werd gewaardeerd om zijn gedetailleerde reproducties, en blies het nieuw leven in. Na een sterk verzadigde kleurenlaserprint op een polyester lithografische plaat worden lagen halftransparante zwarte of blauwe inkt aangebracht. De verf en de pigmenten die aan de penseel worden toegevoegd, veroorzaken imperfecties op het oppervlak van het beeld. De geïnkte plaat wordt getoond zoals hij is, binnen een beeldend ensemble. Het marmer en het lichtgevende oppervlak van het glaswerk lijken des te levendiger en tastbaarder wanneer ze blootliggen, zonder glas, binnen handbereik.

Het MACS in Grand-Hornu

Het MACS, dat gevestigd is op de voormalige steenkoolmijn van Grand-Hornu (een industriële archeologische site uit de 19de eeuw die tegenwoordig geklasseerd is als Werelderfgoed door de UNESCO), staat bekend als een van de meest geslaagde voorbeelden in Noord-Europa van de reconversie van verlaten industrie naar een culturele plek.

Sinds de opening van het museum in 2002 kan het brede publiek er tentoonstellingen met internationale uitstraling ontdekken in de setting van een tweevoudig staaltje knappe architectuur, dat de geschiedenis van de plek combineert met hedendaagse creatie.

Gelegen op een afstand van grote stedelijke centra onderscheidt de site van Grand-Hornu zich door het 'genie van de plek', dat al 20 jaar talrijke belangrijke internationale kunstenaars geïnspireerd heeft voor de creatie van specifieke projecten: Christian Boltanski, Anish Kapoor, Giuseppe Penone, Tony Oursler, Adel Abdessemed, Matt Mullican en Haim Steinbach. Als toegewijd partner aan de zijde van de kunstenaars steunt het MACS de productie van ambitieuze werken, voornamelijk door een beleid van kunstenaarsresidenties die, met de steun van het team, zowel in situ als extra muros kunnen zijn (LaToya Ruby Frazier, Fiona Tan, Daniel Turner). Via zijn solotentoonstellingen heeft het museum bijzondere aandacht voor de beeldendekunstscene in de Federatie Wallonië-Brussel.

Tot slot vormt het museum samen met het Centrum voor Innovatie en Design van de provincie Henegouwen (CID) een werkelijke culturele hub die, door hun jarenlange vruchtbare samenwerking, voor liefhebbers van kunst en cultuurtoerisme een echte aanrader is geworden, des te meer omdat het nog extra troeven biedt: een aangenaam park, een gastronomisch restaurant en een shop die gespecialiseerd is in design en hedendaagse kunst.

Publiekswerking en kunsteducatieve initiatieven

Het MACS zet zich in om hedendaagse kunst toegankelijk te maken voor iedereen, door middel van een uitgebreide publiekswerking: dagelijkse gratis rondleidingen, creatieve workshops, kampen, gezinsdagen, ontmoetingen, gesprekken en lezingen, enzovoort. Het museum heeft bijzondere aandacht voor scholen. Voor dat publiek biedt het onder meer, in het kader van PECA, workshops in de klas aan. Het MACS ijvert ook voor de inclusie van kwetsbare doelgroepen en werkt samen met lokale organisaties om innovatieve partnerschappen op te zetten die initiatieven rond publiekswerking en kunsteducatie ondersteunen.

ALLE ACTIVITEITEN EN EVENEMENTEN ROND DE TENTOONSTELLING KUNNEN GERAADPLEEGD WORDEN OP DE WEBSITE VAN HET MUSEUM.

Praktische Informatie

Site du Grand-Hornu
Rue Sainte-Louise, 82
B-7301 Hornu (nabij Bergen)
Tel.: +32 (0)65/65.21.21
Mail: info.macs@grand-hornu.be

www.mac-s.be

#macshornu

Contact

Perscontact

Joanna Leroy
+32 (0)65/61.38.69
+32 (0)498 52 12 76
joanna.leroy@grand-hornu.be

HET MACS

Lucia Bru. Aux choses mêmes
14.06.26 > 01.11.26

Le Regard éloigné. Un choix dans la collection
14.06 > 16.08 et 06.09 > 01.11.2026

HET CID

Memo. Souvenirs du futur
29.03 > 30.08.26

Damien Gernay. Mimesis
14.06 > 15.11.26